

32003O0006

L 113/10

AZ EURÓPAI UNIÓ HIVATALOS LAPJA

2003.5.7.

AZ EURÓPAI KÖZPONTI BANK IRÁNYMUTATÁSA

(2003. április 4.)

a 2002. február 27-én módosított, a transzeurópai automatizált valós idejű bruttó elszámolási rendszerről (TARGET) szóló EKB/2001/3 iránymutatás módosításáról

(EKB/2003/6)

(2003/309/EK)

AZ EURÓPAI KÖZPONTI BANK KORMÁNYZÓTANÁCSA,

tekintettel a Központi Bankok Európai Rendszere és az Európai Központi Bank alapokmányára (a továbbiakban: az „Alapokmány”), és különösen annak 3.1., 12.1. és 14.3. cikkére, valamint 17., 18. és 22. cikkére,

mivel:

- (1) Az Európai Közösséget létrehozó szerződés (a továbbiakban: a „Szerződés”) 105. cikke (2) bekezdésének negyedik franciabekezdése, valamint az Alapokmány 3.1. cikkének negyedik franciabekezdése felhatalmazza az Európai Központi Bankot (EKB) valamint a nemzeti központi bankokat (NKB-k) arra, hogy mozdítsák elő a fizetési rendszerek zavartalan működését.
- (2) Az Alapokmány 22. cikkével összhangban az EKB és az NKB-k megteremthetik azon feltételeket, amelyek a Közösségen belül illetve más országokkal a hatékony és stabil elszámolási és fizetési rendszerek biztosításához szükségesek.
- (3) Az EKB Kormányzótanácsa (a továbbiakban: a Kormányzótanács) 2002. november 27-én elhatározta, hogy az EKB/2002/1 ⁽¹⁾ iránymutatással 2002. február 27-én módosított, a transzeurópai automatizált valós idejű bruttó elszámolási rendszerről (TARGET) szóló, 2001. április 26-i EKB/2001/3 ⁽²⁾ iránymutatás (a továbbiakban: TARGET iránymutatás) 3. cikkének h) pontjában foglalt TARGET megtérítési rendszert fel kell váltani egy új TARGET kompenzációs rendszerrel, amely jobban tükrözi a létező piaci gyakorlatot, mint a jelenlegi TARGET megtérítési rendszer.

mivel a Kormányzótanács elhatározta, hogy a TARGET kompenzációs rendszer alapján nyújtott kompenzáció legyen a Központi Bankok Európai Rendszerének (KBER) szokásos kompenzációja a TARGET működési zavara eseteire, a TARGET kompenzációs rendszert külön cikk formájában kell beiktatni a TARGET iránymutatásba a valamennyi nemzeti RTGS rendszerre vonatkozó szabályok közé, nem pedig a TARGET megtérítési rendszer esetéhez hasonlóan a nemzeti RTGS rendszerek közös minimum sajátosságait meghatározó valamely cikk részeként.

- (4) Összhangban a Kormányzótanács 2002. augusztus 29-i alapvető jelentőségű határozatával, amely fokozatosan meg kívánja szüntetni az egységes valutát el nem fogadó tagállamok azon biztosítékainak használatát, amelyeket a napközbeni hitel biztosítékként minden, szándékát arra kifejező NKB elfogadhat, el kell hagyni a TARGET iránymutatás 3. cikkének g) pontját és V. mellékletét, és módosítani kell a TARGET iránymutatás 3. cikke f) pontjának 5. alpontját.

- (5) Az alapokmány 12.1 és 14.3 cikkével összhangban az EKB iránymutatásai a közösségi jog szerves részét képezik,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYMUTATÁST:

1. cikk

A TARGET iránymutatás a következőképpen módosul:

1. az 1. cikk (1) bekezdésében a „közvetett résztvevő” meghatározásában a zárójelben levő szöveg a következőképpen változik: „(az e cikkben meghatározott módon);”
2. az 1. cikk (1) bekezdésében a „TARGET megtérítési rendszer” vagy „megtérítési rendszer” vagy „rendszer” meghatározást el kell hagyni;
3. az 1. cikk (1) bekezdése a következő meghatározásokkal egészül ki:

„– »betéti rendelkezésre állás«: az eurórendszer által biztosított betételhelyezési lehetőség;”

„– »aktív oldali rendelkezésre állás«: az eurórendszer által biztosított hitelfelvételi lehetőség;”

⁽¹⁾ HL L 67., 2002.3.9., 74. o.

⁽²⁾ HL L 140., 2001.5.24., 72. o.

4. az 1. cikk (1) bekezdésében található meghatározásokat betűrendbe kell szedni.

5. a 3. cikk f) pontjának 5. alpontja a következőképpen módosul:

„5. A 3. cikk f) pontjával összhangban folyósított napközbeni hitel kamatmentes.”;

6. a 3. cikk g) pontját el kell hagyni;

7. a 3. cikk h) pontját el kell hagyni;

8. a szöveg az alábbi új, 8. cikkel egészül ki:

„8. cikk

TARGET kompenzációs rendszer

1. Általános elvek

a) A TARGET működési zavara esetén a közvetlen és a közvetett résztvevők (e cikk alkalmazásában a továbbiakban: TARGET-résztvevők) az e cikkben megállapított szabályokkal összhangban nyújthatják be kompenzációs igényeiket.

b) A TARGET kompenzációs rendszer valamennyi nemzeti RTGS rendszerre és az EKB fizetési rendszerére (EPM) vonatkozik és valamennyi TARGET-résztvevő számára elérhető (beleértve a részt vevő tagállamok nemzeti RTGS rendszerének azon TARGET-résztvevőit, akik az eurórendszer monetáris politikai műveletei szempontjából nem minősülnek ügyfélnek, illetve a nem részt vevő tagállamok nemzeti RTGS rendszerének TARGET-résztvevőit is) valamennyi TARGET fizetés vonatkozásában (a belföldi és a határokon átnyúló fizetések megkülönböztetése nélkül). A TARGET kompenzációs rendszer nem vonatkozik az EPM ügyfeleire az EPM használatát szabályozó, az EKB weboldalán (www.ecb.int) elérhető és időről időre frissített általános szerződési feltételekkel összhangban.

c) A Kormányzótanács ellenkező döntéséig a TARGET kompenzációs rendszer nem alkalmazható, ha a TARGET üzemzavarát az alábbiak okozták:

- i. a KBER hatókörén kívül álló külső események; vagy
- ii. az üzemzavar bekövetkezésének helye szerinti nemzeti RTGS rendszer üzemeltetőjén kívüli harmadik felek mulasztása.

d) A TARGET kompenzációs rendszer alapján történő ajánlattétel a KBER által az üzemzavar esetére ajánlott egyetlen kompenzáció. A TARGET kompenzációs rendszer nem zárja ki eleve annak lehetőségét, hogy a TARGET-résztvevők a TARGET üzemzavara esetében más jogi eszközökkel is ellentételezést igényeljenek. Azonban a kompenzációs ajánlat TARGET-résztvevő általi elfogadása egyben visszavonhatatlan megállapodásnak is minősül minden olyan igényről való lemondás tárgyában, amelyet a KBER bármely tagjával szemben akár a nemzeti jogszabályok alapján, akár egyéb alapon támaszthatna (ideértve az üzemzavar következményeként bekövetkezett károk megtérítése iránti igényt), és a kompenzációs kifizetés résztvevő általi elfogadása az

ilyen igények teljes és végleges rendezését jelenti. A TARGET-résztvevő biztosítja a KBER-t a TARGET kompenzációs rendszer alapján kapott összeg erejéig valamennyi további, az adott átutalási megbízással kapcsolatban más TARGET-résztvevők által igényelhető további kompenzáció ellen.

e) A kompenzációs ajánlat megtétele és a kifizetés nem jelenti az NKB vagy az EKB részéről az üzemzavar bekövetkezése miatti felelősség elismerését.

2. A kompenzáció feltételei

a) A küldő TARGET-résztvevő vonatkozásában akkor kell a TARGET kompenzáció iránti igényt megvizsgálni, ha az üzemzavar következtében:

- i. egy átutalási megbízás aznapi feldolgozása nem teljesült; vagy
- ii. ha az ilyen TARGET-résztvevő igazolni tudja, hogy a TARGET-ben egy átutalást szándékozott indítani, de erre nem volt képes valamely nemzeti RTGS rendszerben a megbízások fogadásának leállása miatt.

b) A fogadó TARGET-résztvevő vonatkozásában akkor kell a TARGET kompenzáció iránti igényt megvizsgálni, ha az üzemzavar következtében:

- i. a TARGET-résztvevő nem kapott meg egy olyan TARGET fizetést, amelyet az üzemzavar napján várt; és
- ii. emiatt az ilyen TARGET-résztvevőnek igénybe kellett vennie az aktív oldali rendelkezésre állást, vagy ha a TARGET-résztvevő nem rendelkezik hozzáféréssel az aktív oldali rendelkezésre álláshoz, a TARGET-résztvevőnél tartozik egyenleg keletkezett vagy RTGS számláján a TARGET zárásakor a napközbeni hitel egynapos hitellé alakult át, vagy hitelt kellett felvennie az adott NKB-tól; és
- iii. vagy a fogadó NKB volt az üzemzavar helye szerinti nemzeti RTGS rendszer NKB-ja (az üzemzavarral érintett NKB), vagy az üzemzavar a TARGET-munkanap folyamán olyan későn következett be, hogy a fogadó TARGET-résztvevő számára technikailag nem volt lehetséges a pénzüpiacok igénybevétele.

3. A kompenzáció kiszámítása

3.1. A küldő TARGET-résztvevő kompenzációja

a) A TARGET kompenzációs rendszer alapján a kompenzációs ajánlat vagy kizárólag kezelési költség, vagy kezelési költség és kamat lehet.

b) A kezelési költség a feldolgozás napján fel nem dolgozott első átutalási megbízás után 100 euró, többszörös fizetési elmaradás esetén a következő négy átutalási megbízás után egyenként 50 euró, minden további átutalási megbízás után 25 euró. A kezelési költséget minden egyes fogadó TARGET-résztvevő tekintetében meg kell határozni.

- c) A kamatkompenzáció megállapítása úgy történik, hogy az EONIA kamatláb és az aktív rendelkezésre állás kamatlába közül az alacsonyabb kamatlábat (referencia-kamatláb) kell napról napra alkalmazni azon átutalási megbízás összegére, amelynek feldolgozására az üzemzavar miatt nem került sor, attól a naptól, amikor a TARGET-ben az átutalási megbízást elindították vagy el kívánták indítani, egészen addig a napig, amikor az átutalási megbízás sikeresen feldolgozásra került vagy kerülhetett volna (az üzemzavar időtartama). A kamatkompenzáció kiszámításakor a kompenzáció összegéből le kell vonni a betéti rendelkezésre állás tényleges igénybevételeiből eredő hasznot (vagy a részt vevő tagállamok nemzeti RTGS rendszereinek az eurórendszer monetáris politikai műveletei szempontjából ügyfélnek nem minősülő TARGET-részvevői esetében az elszámolási számlán a többlet pénzeszközökért kapott kamatot, vagy a nem részt vevő tagállamok nemzeti RTGS rendszereinek TARGET-részvevői esetében az RTGS számlán jelentkező napvégi pozitív egyenlegre fizetett kamatot).
- d) A pénzeszközök piaci kihelyezése vagy a kötelező tartalék elhelyezésére történő felhasználása esetén a TARGET-részvevő kamatkompenzációt nem kaphat.
- e) A nem részt vevő tagállamok nemzeti RTGS rendszereinek TARGET-részvevői vonatkozásában figyelmen kívül kell hagyni az ilyen TARGET-részvevő RTGS számláján tartott egynapos betéteinek összegére fizetendő kamat bármiféle korlátozását olyan mértékig, ameddig az ilyen összegek az üzemzavarnak tulajdoníthatók.

3.2. A fogadó TARGET-részvevő kompenzációja

- a) A TARGET kompenzációs rendszer alapján a kompenzációs ajánlat kizárólag kamatkompenzáció lehet.
- b) A fenti 3.1. pont c) alpontjában említett kamatszámítási módszer alkalmazható azzal, hogy a kompenzáció alapja az aktív oldali rendelkezésre állás kamatlába és a referencia-kamatláb közötti különbség, és azt az üzemzavar miatt az aktív oldali rendelkezésre állás keretében igénybevett összegre kell alkalmazni.
- c) A i. részt vevő tagállamok nemzeti RTGS rendszereinek az eurórendszer monetáris politikai műveletei szempontjából ügyfélnek nem minősülő TARGET-részvevői és ii. a nem részt vevő tagállamok nemzeti RTGS rendszereinek TARGET-részvevői vonatkozásában a megfelelő (az RTG szabályok által ilyen esetekre előírt) büntetőkamatláb megállapításakor mellőzni kell a vonatkozó büntetőkamatláb megadódását az aktív oldali rendelkezésre állás kamatlábát meghaladó részét (és az esetet figyelmen kívül kell hagyni a túllépés későbbi eseteiben) addig a mértékig, ameddig a tartozik egyenleg, a napközbeni hitel egynapos hitellé való átalakulása vagy az adott NKB-tól történő hitelfelvétel az üzemzavar felmerülésének tulajdonítható, és a fenti ii. pontban említett nemzeti RTGS rendszerek TARGET-részvevői vonatkozásában azt figyelmen kívül kell hagyni a napközbeni hitelhez való hozzáférés és az adott nemzeti RTGS rendszerben való további részvétel szempontjából.

4. Eljárási szabályok

- a) Minden kompenzáció iránti igényt igénybejelentő formanyomtatványon kell benyújtani (amelynek tartalmát és formáját az EKB időről időre meghatározza és közzéteszi) valamennyi fontos információ és a szükséges bizonyítékok csatolásával. A küldő TARGET-részvevőnek minden egyes fogadó TARGET-részvevő vonatkozásában külön nyomtatványt kell kiállítania. A fogadó TARGET-részvevőnek minden egyes küldő TARGET-részvevő vonatkozásában külön formanyomtatványt kell kiállítania. Egy adott TARGET fizetés vonatkozásában csak egy alkalommal terjeszthető elő igény akár a közvetlen vagy közvetett résztvevő által saját nevében, akár egy közvetlen résztvevő által egy közvetett résztvevő nevében.
- b) A TARGET-részvevőknek igényeiket az üzemzavar időpontjától számított két héten belül azon NKB-nál kell előterjeszteniük, amely azt az RTGS számlát vezeti, amelynek megterhelése vagy jóváírása megtörtént, illetve meg kellett volna történnie. Az illetékes NKB további információ vagy bizonyíték nyújtására vonatkozó kérésének a kéréstől számított két héten belül el kell tenni.
- c) Az EKB Kormányzótanácsa elvégzi a beérkezett igények értékelését és határoz arról, hogy kompenzációs ajánlat tételére sor kerüljön-e. Ha az EKB Kormányzótanácsa másként nem határoz és e döntéséről a részt vevő feleket nem értesíti, ezt az értékelést az üzemzavart követő tizenkét héten belül kell elvégezni.
- d) A fenti c) alpontban említett értékelés eredményét az üzemzavarral érintett NKB közli az adott TARGET-részvevőkkel. Ha az értékelés kompenzációs ajánlatot tartalmaz, az érintett TARGET-részvevőnek minden egyes ajánlatban és minden egyes átutalási megbízás vonatkozásában négy héten belül el kell utasítania vagy el kell fogadnia az ajánlatot, egy elfogadó szabványlevél aláírásával (amelynek tartalmát és formáját az EKB időről időre meghatározza és közzéteszi). Amennyiben az elfogadó levél az üzemzavarral érintett NKB-hez négy héten belül nem érkezik meg, úgy kell tekinteni, hogy az érintett TARGET-részvevők a kompenzációs ajánlatot elutasították.
- e) A kompenzációs kifizetéseket az üzemzavarral érintett NKB teljesíti a TARGET-részvevő elfogadó levelének kézhezvételét követően. A kompenzációs kifizetésekre kamat nem jár.”

9. A 8., 9. és 10. cikk számozása rendre 9., 10. és 11. cikkre módosul.

3. Ezt az iránymutatást az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* ki kell hirdetni.

10. Az V. mellékletet el kell hagyni.

2. cikk

Záró rendelkezések

Kelt Frankfurt am Main-ban, 2003. április 4-én.

1. Ennek az iránymutatásnak a részt vevő tagállamok nemzeti központi bankjai a címzettjei.

az EKB Kormányzótanácsa részéről

az elnök

2. Ez az iránymutatás 2003. július 1-jén lép hatályba.

Willem F. DUISENBERG